

Keski-Suomen Kirjailijat ry:n arvostelupalvelu/Eero Väänänen
Seminaarinkatu 26 B, 40100 Jyväskylä
p. [+35845 127 5996](tel:+358451275996)
kirjailijatalo@gmail.com

Olet otsikoinut kertomuksesi novelleiksi. Mikäpä siinä, termillä ei ole väliä. Novelliotsakkeen allahan kirjoitetaan monenlaista lyhytproosaa: on juoninovelleja, anekdoottinovelleja, tilannenovelleja, avoimia novelleja, ym. Sinun tekstisi eivät ole perinteisiä, usein yllättävään kärjistyksen päättyviä novelleja, vaan laveita kertomuksia, melkein pienoisromaneja.

Käsikirjoituksesi kokonaisuutta pohdiskellessani tuli mieleeni, onko tässä pohjana romaanikäsikirjoitus, jonka olet hajottanut osiin, novelleiksi, kertomuksiksi. Ehkä aiheiden keskitys, samankaltaisina toistuvat miljööt ja henkilöt veivät ajatukset siihen suuntaan. Joka tapauksessa voisi olla yrittämisen arvoista muokata näistä aineksista romaani. Juonen ei tarvitse olla välttämättä klassisen kiinteä, vaan rakenne voisi perustua episodeihin. Toki jonkinlainen idea, punainen lanka, on välttämätön; on oltava jokin ristiriita tms., joka vaatii ratkaisua. Luonnollisesti sama pätee novelliin.

Jos julkaiset nämä tekstisi tällaisenaan, jättäisin pois esimerkiksi jutun ”B 67:n puolenvaihto”. Se ei sovellu kokonaisuuteen, on turhan pitkä ja jaaritteleva, eivätkä henkilöahmot ole mielestäni uskottavia. Mieleenpainuvimmat tarinat ovat mielestäni ”Pyörremyrsky” (tosin kaipaa vielä jotain särmää ja tarkennusta) sekä ”Vedenjakajalla”. Jälkimmäisessä on ilmiselviä pienoisromaanin aineksia. Sen teema sivullisuus ja resignaatio on kuvattu koskettavasti; lisäksi tarinassasi on myös yhteiskunnallista ulottuvuutta. Tietenkin sitä pitäisi vielä laajentaa ja olisi kehiteltävä esimerkiksi ihmiskuvausta. Pelkkänä novellina ”Vedenjakajalla” sen sijaan kaipaa keskittämistä — mielestäni se eksyy välillä sivupoluille. Kirjoittaja tiedostaa itsekin tämän, kun hän lopussa ironisoi päähenkilön (ehkä omaa) kynäilyharrastusta!

Kirjoittajana sinulla on paljon ansioita. Teksti on virheetöntä, hyvää suomea. Kaikesta näkyy, että olet lukenut ja pohtinut paljon, olet harjaantunut kirjoittaja (oletko kielen ammattilainen: toimittaja, opettaja?). Ehkä kirjoittaminen on sinulle liian helppoa. Teksti sujuu vaivattomasti kuin hihasta karistaen. Vaarana on turha perusteellisuus, monisanaisuus, rytmin verkkaisuus. Lisää särmää ja rosoisuutta! Myönnän että tapahtumattomuus ja verkkaisuus voivat olla sopusoinnussa novelliesi sisällön (ulkopuolisuus, ”elämä on toisaalla” –asenne) kanssa: muoto ja sisältö tukevat toisiaan. Karsisin myös englanninkielisiä sitaatteja vähemmälle — niissä on hieman keikaroinnin makua.

Toivotan onnea yrityksellesi. Minä kyllä viihdyin tekstisi parissa. Se ei maistunut pakkopullalta, vaikka välillä olisin kaivannut mehustamista.